

ที่ สม ๐๐๐๗/ ๑๗๕

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารบี ชั้น ๖-๗
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กทม. ๑๐๒๑๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ ๑๘๔/๒๕๕๒ จำนวน ๑๐ หน้า

ด้วยสภาพแรงงานภูเก็ตไอร์แลนด์ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า สมาชิกของสภาพแรงงานภูเก็ตไอร์แลนด์ถูกตรวจค้นร่างกายด้วยการถอดเสื้อผ้าทั้งชุดชั้นนอกและชุดชั้นใน โดยหัวหน้างานซึ่งเป็นลูกจ้างของบริษัท เดอะเอวาซอน ภูเก็ต จำกัด (ผู้ถูกร้อง) อ้างว่าเงินและโทรศัพท์ของ ลูกค้าที่เข้าพักใน โรงแรมของผู้ถูกร้องสูญหาย แต่ไม่พบสิ่งใดตามข้อกล่าวอ้าง และให้สมาชิกฯ ดังกล่าวพาไป ตรวจค้นตู้เก็บสัมภาระส่วนตัว โดยพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นผู้ตรวจค้น แต่ก็ไม่พบสิ่งใด สมาชิกฯ ได้ไปแจ้งความร้องทุกข์กับพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรฉลอง ในเบื้องต้นพนักงานสอบสวนบ่ายเบี่ยง ไม่รับแจ้งความ สภาพแรงงานฯ ต้องเจรจาต่อรอง จนในที่สุดจึงมีการยอมรับแจ้งความตามความต้องการ ของสมาชิกฯ สภาพแรงงานฯ จึงร้องเรียนขอให้ดำเนินการให้ผู้ถูกร้องปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพ การจ้างที่ได้ตกลงไว้กับสภาพแรงงานฯ และยอมรับสิทธิในการเจรจาต่อรองและการรวมตัวของลูกจ้าง

นอกจากนั้น นายอุกฤษ เรื่องไทรฤ ผู้รับมอบอำนาจจากสมาชิกของสภาพแรงงานฯ ที่ถูกตรวจค้นร่างกายดังกล่าวข้างต้น ได้ร้องเรียนว่า นายจรรยา จตุรบุลย์ ตำแหน่งผู้จัดการรอบกลางคืน ได้รับแจ้ง จากลูกค้าว่า เงินของลูกค้าในห้อง Z ๓๑๕ หาย ลูกค้าต้องการตรวจค้น ผู้มอบอำนาจจึงยินยอมให้ตรวจค้น และเนื่องจากลูกค้าต้องการตรวจค้นให้ละเอียดยิ่งขึ้นจึงมีการเปิดห้องว่างให้ตรวจที่ห้อง Y ๓๔๐ โดยให้ผู้มอบ อำนาจถอดเสื้อผ้าชั้นนอกออก แต่ไม่พบทรัพย์สินที่อ้างว่าสูญหาย จึงให้ผู้มอบอำนาจนั่งรอจนเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ๒ นาย มาถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าวได้กล่าวว่า “ให้ลูกค้าค้นไปเถอะเพื่อความบริสุทธิ์ใจ” ซึ่งลูกค้า ขอตรวจโดยละเอียดอีกครั้ง นายจรรยาฯ จึงให้เข้าไปในห้อง Y๓๔๐ อีกครั้ง และสั่งให้ถอดเสื้อผ้าออกทั้งหมด เพื่อให้ลูกค้าค้นตัวโดยละเอียด โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจยืนอยู่หน้าห้อง หลังจากนั้นให้ผู้มอบอำนาจพาไปตรวจค้น ตู้ใส่สัมภาระส่วนตัวของผู้มอบอำนาจ แต่ไม่พบสิ่งใด ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิ ส่วนบุคคลและเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนดังกล่าวข้างต้น ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วเห็นว่า การค้นตัวลูกจ้างหญิง (ผู้มอบอำนาจ) ในกรณีดังกล่าว เป็นการกระทำที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเสรีภาพในชีวิตร่างกาย รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรคลองมีความบกพร่อง คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงมีมติให้มีข้อเสนอเชิงนโยบายต่อรัฐบาล เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ กล่าวคือ

๑. ดำเนินการให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาออกระเบียบ หรือกำหนดมาตรการให้สถานประกอบการท่องเที่ยวได้พัฒนามาตรฐานบริการ โดยคำนึงถึงสิทธิแรงงานให้คนทำงานในกิจการดังกล่าวได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายแรงงาน และสอดคล้องกับระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณสำหรับการท่องเที่ยว

๒. ดำเนินการให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาดำเนินงานนโยบายการท่องเที่ยวและกีฬา โดยให้คำนึงถึงมาตรฐานสิทธิมนุษยชนและกฎหมายแรงงาน และให้การคุ้มครองทางสังคมแก่คนทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่เพียงพอและเป็นธรรม

๓. ให้กระทรวงแรงงานตรวจสอบสถานบริการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้ผู้ประกอบการเคารพสิทธิแรงงานและสิทธิส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการคุ้มครองแรงงาน และการแรงงานสัมพันธ์

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ศาสตราจารย์อมรา พงศาพิชญ์)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๕๓๘-๔๐

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๕๕๔๘

รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

โดย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

รายงานผลการตรวจสอบที่

๓๙๔ /๒๕๕๒

- เรื่อง สิทธิแรงงาน กรณีนายจ้างละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยการตรวจค้นร่างกายลูกจ้าง และ
เจ้าหน้าที่ตำรวจบกพร่องต่อหน้าที่
- ผู้ร้อง สหภาพแรงงานภูเก็ตไอร์แลนด์ ที่ ๑
นายอุกฤษ เรืองไรรักษ์ ผู้รับมอบอำนาจร้องแทน ที่ ๒
- ผู้ถูกร้อง บริษัท เดอะเอวาซอน ภูเก็ต จำกัด ที่ ๑
เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรฉลอง ที่ ๒

สหภาพแรงงานภูเก็ตไอร์แลนด์ โดยนายเจริญ ยืนยัน ในฐานะประธานสหภาพแรงงาน
ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหนังสือ ปากฎตามคำร้องที่ ๔๔๕/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๕
สิงหาคม ๒๕๔๘ อ้างว่า บริษัท เดอะเอวาซอน ภูเก็ต จำกัด หรือมีชื่อในการประกอบกิจการว่า โรงแรม
ดิเอวาซอนภูเก็ตรีสอร์ท แอนด์สปา ละเมิดสิทธิสหภาพแรงงาน สิทธิส่วนบุคคล และเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานี
ตำรวจภูธรฉลองไม่รับแจ้งความร้องทุกข์ในเบื้องต้น กรณีถูกหัวหน้างานตรวจค้นร่างกายเกินกว่าเหตุ

นายอุกฤษ เรืองไรรักษ์ ผู้รับมอบอำนาจจาก นางสาวชุตินา โต๊ะไม นางสาวจิราภา ชุณธร
และนางสาวนงเยาว์ สายกล้า ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นหนังสือปากฎตามเลข
คำร้องที่ ๔๒๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๐ อ้างว่าบริษัท เดอะเอวาซอน ภูเก็ต จำกัดหรือโรงแรม
ดิเอวาซอนภูเก็ตรีสอร์ท แอนด์สปา ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยการตรวจค้นร่างกายโดยมิชอบ และละเมิดสิทธิ
สหภาพแรงงานโดยการก่อกวนแก่งวุ่นวายและไม่ยอมรับสิทธิในการรวมตัวและการเจรจาต่อรอง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาคำร้องที่ ๔๔๕/๒๕๔๘ และคำร้องที่ ๔๒๘/
๒๕๕๐ แล้วเห็นว่ามิมีมูลจึงมอบหมายให้คณะกรรมการสิทธิแรงงานดำเนินการตรวจสอบตาม
พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๔๕

หนึ่งคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาคำร้องทั้งสองแล้วเห็นว่า ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง สถานที่และ เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกันจึงมีมติให้รวมคำร้องทั้งสองจัดทำรายงานผลการตรวจสอบ

สาระสำคัญของคำร้อง

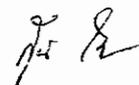
คำร้องที่ ๔๔๕/๒๕๔๘ สหภาพแรงงานภูเก็ต ภูเก็ต ผู้ร้อง ได้รับการร้องทุกข์จาก สมาชิกของสหภาพแรงงานฯ ว่า ถูกตรวจค้นร่างกายด้วยการถอดเสื้อผ้าทั้งชุดชั้นนอกและชุดชั้นใน โดยหัวหน้างานซึ่งเป็นลูกจ้างของผู้ถูกร้อง อ้างว่าเงินและโทรศัพท์ของลูกจ้างที่เข้าพักในโรงแรมของผู้ถูกร้องสูญหาย แต่ไม่พบสิ่งใดตามข้อกล่าวอ้าง และให้พาผู้ร้องไปตรวจค้นผู้เก็บสัมภาระส่วนตัวโดยพนักงานรักษาความปลอดภัยเป็นผู้ตรวจค้น แต่ก็ไม่พบสิ่งใด ผู้เสียหายได้ไปแจ้งความร้องทุกข์กับพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรคลองในเบื้องต้นพนักงานสอบสวนบ่ายเบี่ยงไม่รับแจ้งความ สหภาพแรงงานฯ ต้องเจรจาต่อรองจนในที่สุด จึงขอรับแจ้งความตามความต้องการของผู้เสียหาย ผู้ถูกร้องไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่ได้ตกลงกันไว้กับสหภาพแรงงานฯ และไม่ยอมรับสิทธิในการเจรจาต่อรองและการรวมตัวของลูกจ้าง การกระทำเหล่านี้ถือเป็นการละเมิดสิทธิของลูกจ้างและสหภาพแรงงานฯ

คำร้องที่ ๔๒๘/๒๕๕๐ นายอุกฤษ เรืองไรวุฒิ ผู้รับมอบอำนาจของนางสาวชุติมา โตะไผ่ นางสาวจิราภา ยุคุณธร นางนงเยาว์ สายกล้า ซึ่งเป็นพนักงานทำความสะอาดห้องพักของผู้ถูกร้อง ร้องเรียนว่าได้พบนายจรรยา จตุรบุลย์ ตำแหน่งผู้จัดการรอบกลางคืนและลูกจ้างอ้างว่า เงินของลูกจ้างในห้อง Z ๗๑๕ หาย ลูกจ้างต้องการตรวจค้นจึงยินยอมให้ตรวจ เนื่องจากลูกจ้างต้องการตรวจค้นให้ละเอียดยิ่งขึ้นจึงเปิดห้องว่างให้ตรวจที่ห้อง Y ๓๔๐ โดยให้ถอดเสื้อผ้าชั้นนอก แต่ไม่พบทรัพย์สินที่อ้างว่าสูญหาย และให้ผู้ร้องที่ต้องสงสัยนั่งรองจนเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒ นายมาถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจได้กล่าวว่า “ให้ลูกจ้างค้นไปเถอะเพื่อความบริสุทธิ์ใจ” และลูกจ้างขอตรวจโดยละเอียดอีกครั้งโดยนายจรรยาฯ ได้ให้นางสาวชุติมาฯ และนางนงเยาว์ฯ เข้าไปในห้อง Y ๓๔๐ อีกครั้งและสั่งให้ถอดเสื้อผ้าออกทั้งหมดเพื่อให้ลูกจ้างค้นตัวโดยละเอียด โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจยืนอยู่หน้าห้อง หลังจากนั้นให้พาไปตรวจค้นตู้ใส่สัมภาระส่วนตัวของลูกจ้างแต่ไม่พบสิ่งใด จึงเห็นว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลและเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ความต้องการของผู้ร้อง

ให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดำเนินการตรวจสอบการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และสิทธิในการรวมตัวและการเจรจาต่อรอง และตรวจสอบการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคลอง การดำเนินการตรวจสอบ

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาคำร้อง และข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏว่า ผู้ร้องติดใจให้คณะกรรมการฯ ตรวจสอบประเด็น การตรวจร่างกายของบริษัทฯ ผู้ถูกร้อง คณะกรรมการฯ จึงได้กำหนดประเด็นการตรวจสอบว่า

๑. ผู้ถูกร้องตรวจค้นร่างกายของลูกจ้างหญิง เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่

๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรลงปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจค้นร่างกายพนักงานหญิง โดยละเมิดสิทธิมนุษยชนหรือไม่

การรับฟังข้อเท็จจริง

คณะอนุกรรมการสิทธิแรงงาน ได้รับฟังคำชี้แจงและพิจารณาเอกสารประกอบคำชี้แจงจากผู้ร้อง ผู้ถูกร้องและผู้ที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

การตรวจค้นร่างกายลูกจ้าง ครั้งที่ ๑

ผู้ร้องที่ ๑ ในฐานะประธานสหภาพแรงงานซึ่งได้รับการจดทะเบียนเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๓๒ ทะเบียนเลขที่ ภก.๑๓ ร้องเรียนว่านางสาวชุตินา โต๊ะไม ได้ร้องทุกข์ต่อสหภาพแรงงานเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๔๘ ว่า ถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลโดยการตรวจค้นร่างกาย ดังนี้

นางสาวชุตินา โต๊ะไม เป็นลูกจ้างของผู้ถูกร้อง ทำหน้าที่เป็นพนักงานทำความสะอาดห้องพัก เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น. ได้ทำความสะอาดห้องพักเลขที่ P๘๕๒ พร้อมกับ นายไพโรจน์ พัดค้น ซึ่งเป็นซูเปอร์และนายเคชา สมุทรสารัญ เมื่อทำความสะอาดได้สักครู่ ลูกค้าได้เข้ามาในห้องพัก นางสาวชุตินาฯ ได้ทำความสะอาดต่อไปอีกประมาณเกือบหนึ่งชั่วโมงจนเสร็จ จึงได้ออกไปทำความสะอาดห้องอื่นๆ ตามปกติ ต่อมาเวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น.เศษ หัวหน้าแม่บ้านชื่อนางนงเยาว์ ทิพย์ภักดี ได้ขอค้นตัวที่ห้องแพนทรีโดยอ้างว่าเงินของลูกค้าห้อง P๘๕๒ จำนวน ๒,๐๐๐ บาทหายไป โดยในการค้นไม่ได้แจ้งให้หัวหน้างานโดยตรงของนางสาวชุตินาฯ ทราบ

พนักงานที่ทำความสะอาดห้อง P๘๕๒ ถูกตรวจค้นทั้งสามคนสำหรับนางสาวชุตินาฯ นางนงเยาว์ฯ ได้ให้ไปตรวจค้นในห้องน้ำโดยนำผ้าเช็ดตัวเข้าไปด้วยให้ถอดชุดชั้นนอก และใช้ผ้าเช็ดตัวห่มไว้ นางสาวชุตินาฯ ได้สอบถามว่าทำไมต้องถอดเสื้อผ้า นางนงเยาว์ฯ บอกว่าเพื่อแสดงความบริสุทธิ์และให้ถอดชุดชั้นในออกวางไว้ที่โถส้วมให้หันหน้าไปทางผนังแล้วกางแขนออก ผลการตรวจค้นไม่พบสิ่งใด จึงไปค้นตู้สัมภาระส่วนตัว (ล็อกเกอร์) และรถมอเตอร์ไซด์แต่ก็ไม่พบสิ่งใด หลังจากนั้นสั่งให้รอเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อไปพิมพ์ลายนิ้วมือ รอนจนกระทั่งเวลา ๑๕.๐๐ น.เศษ นางนงเยาว์ฯ จึงให้กลับบ้านโดยบอกว่าวันรุ่งขึ้นให้ไปพิมพ์ลายนิ้วมือที่ สถานีตำรวจภูธรลง

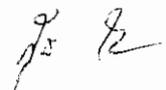
เวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น. นางสาวชุตินาฯ ได้ไปที่สถานีตำรวจภูธรลงเพื่อแจ้งความร้องทุกข์กับพนักงานสอบสวน เรื่องการตรวจค้นร่างกาย ในเบื้องต้นพนักงานสอบสวนบ่ายเบี่ยงไม่ยอมรับแจ้งความภายหลังจึงยินยอมรับแจ้งความร้องทุกข์แต่ก็มีได้ดำเนินการใดๆ ต่อมาวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๔๙ พนักงานสอบสวนได้เรียกไปสอบปากคำ

การตรวจค้นร่างกายลูกจ้างครั้งที่ ๒

เกิดเหตุการณ์เกิดขึ้นในลักษณะเดียวกัน เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ นางสาวชุตินา โตะไผ่ เข้ามาทำงานตามปกติ เวลา ๑๐.๐๐ น. และเลิกงานเวลา ๒๐.๐๐ น. ขณะกำลังเดินมาที่บ้าน ไคทางขึ้นถ้อบนี้เพื่อเตรียมตัวกลับบ้านพร้อมกับนางสาวจิราภา ยุคุณธร นางนงเยาว์ สายกล้าและนางเจริญ พรหมดวง เพื่อนร่วมงานได้พบกับนายจรรยา จตุรบุลย์ ผู้จัดการรอบคึกและลูกค้าผู้หญิงชาวต่างชาติสองคน นายจรรยา ได้เรียกให้หยุดและสอบถามนางสาวชุตินาฯ และเพื่อนๆ ว่าใครเป็นผู้ทำความสะอาดห้องพักหมายเลข Z๗๑๕ ซึ่งห้องพักของลูกค้าชาวสเปนชื่อนางสาวฟาโรเล่ เอวีจ่า และนางลินดา ฟาโรเล่ นางสาวชุตินาฯ บอกว่าเป็นผู้เปิดผ้าปูเตียง นางนงเยาว์ฯ เป็นคนทำความสะอาดห้องและนางสาวอุบลฯ หัวหน้างานเป็นผู้ตรวจสอบและช่วยเหลือ นายจรรยาฯ อ้างว่า ลูกค้าห้อง Z๗๑๕ ได้แจ้งว่า เงินของลูกค้าได้หายไปจากห้องพัก นายจรรยาฯ ได้พูดคุยกับลูกค้าและหันกลับมาบอกว่า ลูกค้าต้องการคืนตัวและกระเป๋า ทั้งสี่คนจึงยินยอมให้คืนตัวและกระเป๋าแต่ไม่พบสิ่งของของลูกค้า หลังจากนั้นนายจรรยาฯ สั่งให้ทั้งหมดไปที่ห้อง Y๗๔๐ และอ้างว่า ลูกค้าต้องการคืนตัวอีกครั้ง แล้วจึงสั่งให้เข้าไปในห้อง โดยถอดเสื้อผ้าออกเหลือเพียงชุดชั้นใน จากนั้นให้ลูกค้าทั้งสองคนค้นร่างกายทุกคนด้วยการจับต้องเนื้อตัวแต่ไม่พบสิ่งใด เมื่อลูกค้าค้นเสร็จก็ให้ออกจากห้องมานั่งรอบริเวณหน้าห้อง

จนกระทั่งเวลาประมาณ ๒๐.๓๐ น. มีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาสองนายทราบชื่อภายหลังว่า พลฯ พิระภัทร กับ พันตำรวจโทชนะ (ไม่ทราบนามสกุล) ตำรวจได้พูดว่า ให้แยกกันไปเดอะเพื่อความบริสุทธิ์ใจ นายจรรยาฯ ได้ถามลูกค้าว่า ต้องการคืนผู้สัมภาระส่วนตัว (ล็อกเกอร์) หรือไม่ ลูกค้าจึงแจ้งว่าต้องการคืนผู้สัมภาระส่วนตัว และขอตรวจค้นร่างกายอย่างละเอียดอีกครั้ง นายจรรยาฯ ได้สั่งให้นางสาวจิราภา ยุคุณธร และนางเจริญ พรหมดวง กลับบ้านได้เพราะไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับในการทำมาสะอาดห้อง Z๗๑๕ และสั่งให้นางสาวชุตินาฯ และนางนงเยาว์ฯ เข้าไปในห้อง Y๗๔๐ อีกครั้งโดยสั่งให้ถอดเสื้อผ้าออกให้หมดทุกชิ้นเพื่อให้ลูกค้าทั้งสองคนได้ทำการตรวจค้นอีกครั้ง ซึ่งทั้งสองได้ปฏิเสธแต่นายจรรยาฯ ยืนยันว่าต้องทำเพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ โดยมีตำรวจทั้งสองนายที่ยืนอยู่หน้าห้องดังกล่าวแต่ก็มีได้ห้ามปรามแต่อย่างไร ลูกค้าทั้งสองคนได้สั่งให้หมุนตัวไปรอบๆ ประมาณ ๑๐ นาทีแล้วให้ทำท่าโก้งโค้ง ลูกค้าทั้งสองได้เดินไปรอบๆ ตัว จับกันส่งคูทวารหนักแล้วข้องคูอวัยวะเพศ จับและขยำนบริเวณหน้าอกหลายครั้งพร้อมกับแสดงอาการหัวเราะก๊ากอย่างสนุกสนาน ผลการตรวจค้นไม่พบสิ่งใด หลังจากนั้นนายจรรยาฯ ได้พาทั้งหมดไปตรวจค้นผู้สัมภาระส่วนตัวแต่ไม่พบสิ่งใดของลูกค้า

การที่นายจรรยาฯ ได้สั่งให้ถอดเสื้อผ้าออกเพื่อให้ลูกค้าตรวจค้นร่างกายถึงสองครั้ง โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ด้วยและไม่คัดค้านการกระทำดังกล่าว จึงเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและละเมิดสิทธิมนุษยชน การตรวจค้นร่างกายแม้ในการกระทำตามมติทางอาญาก็มีระเบียบขั้นตอนวิธีการในการปฏิบัติมิใช่ออกคำสั่งโดยถือว่าตนเองเป็นผู้บังคับบัญชาจะสามารถสั่งอะไรก็ได้

วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ เวลาประมาณ ๒๑.๑๕ น. ทั้งสี่คนได้ไปแจ้งความที่สถานีตำรวจภูธร
คลอง มีพันตำรวจโทชนะ สุทธิมาศ พนักงานสอบสวนรับแจ้งความแต่ก็มีได้ดำเนินการใดๆ ต่อมาวันที่ ๒
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ได้มาพบพนักงานสอบสวน พันตำรวจโทเอนก มงคล เพื่อให้ดำเนินคดีกับนายจรูญฯ
ในข้อหากระทำอนาจาร

หลังจากมีการกระทำดังกล่าวพนักงานสอบสวนได้พูดคุยกันถึงเรื่องการตรวจค้นร่างกายจน
ต้องเปลี่ยนเสื้อผ้าทำให้ได้รับความอับอายมาก และยังเป็นการกระทำครั้งที่สองกับนางสาวชุติมาฯ อีกด้วย
ต่อมาได้ทราบว่าทางพนักงานสอบสวนสั่งไม่ฟ้อง

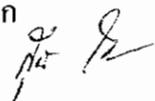
ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

ผู้ถูกร้องที่ ๑

นางสาวสุริดา อินทรชัย ผู้แทนผู้ถูกร้อง ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงเบื้องต้นเป็นเอกสารและขอเลื่อน
การเข้าชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการฯ โดยอ้างว่าช่วงเวลาที่พุดจิกายน ๒๕๔๘ ถึงพฤษภาคม ๒๕๔๘ เป็นช่วงฤดู
การท่องเที่ยว เมื่อคณะอนุกรรมการฯ ยืนยันว่าจำเป็นต้องมาด้วยตนเองในการนัดหมายครั้งต่อไป ผู้ถูกร้องจึงมา
ชี้แจงสรุปความได้ว่าผู้ถูกร้องมิได้ใช้วิธีการข่มขู่บังคับ ผู้ต้องสงสัยว่าขโมยทรัพย์สินแต่อย่างใด การค้นตัว
นางสาวชุติมาฯ ในครั้งที่ ๑ กระทำโดยชอบ โดยแจ้งให้ทราบและได้รับการยินยอมแล้วจึงดำเนินการ

ผู้ถูกร้องชี้แจงว่าผลสอบสวนเรื่องของนายห้อง P๘๕๒ ในการค้นครั้งที่ ๑ นายอนิรุทธ
ชุติพันธ์ ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรบุคคล เป็นผู้สอบสวนนางสาวชุติมา โตะโม นายไพโรจน์ พัดค้น
นายเดชา สมุทรสารัญ พนักงานห้อง P๘๕๒ ถูกค้าได้แจ้งว่าเงินหายไปจากตู้เซฟสงสัยว่าพนักงานทำความสะอาด
สะอาดจะเป็นผู้เอาไป เพราะขณะครหาสมพนักงานคนหนึ่ง (ซึ่งไปที่นายเดชาฯ) ยืนดูอยู่ หลังจากไปเที่ยวที่
เกาะกลับมาพบว่าทรัพย์สินสูญหาย นายบุญชัยฯ ได้แจ้งข้อมูลที่แผนกแม่บ้าน นางนงเยาว์ ทิพย์ภักดี ซึ่งเป็น
หัวหน้าโดยตรงได้เรียกทั้งสามคนไปพบที่ห้องแพนทรี(ห้องเก็บของแผนกแม่บ้าน) แจ้งว่าจะมีการค้นตัวและให้
ถอดเสื้อผ้า พนักงานบอกว่ายินดี พนักงานชายถูกค้นตัวและกระเป๋โดยพนักงานรักษาความปลอดภัยชายของ
โรงแรม นอกจากค้นตัวแล้วยังค้นรถมอเตอร์ไซค์และตู้สัมภาระส่วนตัวด้วย ผลปรากฏว่าไม่พบสิ่งใด
นายไพโรจน์ฯ และนายเดชาฯ ถูกค้นตัวเฉพาะภายนอก ถูกค้าขอให้โรงแรมดำเนินการแจ้งความ พนักงานทั้ง
สามได้ไปพิมพ์ลายนิ้วมือที่สถานีตำรวจและตำรวจได้มาตรวจที่เกิดเหตุพร้อมเก็บลายนิ้วมือและตู้เซฟใน
ห้องพัก

ในการมาชี้แจงครั้งต่อมา ผู้ถูกร้องแจ้งว่ากรณีการตรวจค้นตัวนางสาวชุติมา โตะโม ผู้ถูกร้อง
ได้ดำเนินการลงโทษนางนงเยาว์ ทิพย์ภักดี หัวหน้าฯ ที่ถูกร้องเรียนโดยเดือนเป็นหนังสือตั้งแต่วันที่ ๘
ธันวาคม ๒๕๔๘ ตามระเบียบข้อบังคับข้อที่ ๑๖.๑.๕ คือ “ปฏิบัติหรือประพฤติใดๆ ที่อาจเกิดความเสียหายแก่
ชื่อเสียงหรือการดำเนินงานของโรงแรม” นางนงเยาว์ฯ ได้กระทำเกินกว่าที่ข้อบังคับการทำงานของบริษัทได้
ระบุไว้ การกระทำอย่างนี้เป็นเรื่องส่วนตัวระหว่างนางนงเยาว์ฯ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและนางสาวชุติมาฯ
ซึ่งเป็นผู้ใต้บังคับบัญชา โดยผู้ถูกร้องรับปากว่า กรณีค้นตัวนางสาวชุติมาฯ จะไม่ให้เกิดขึ้นอีก

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ผู้ถูกร้องได้ทำหนังสือลงนามโดยนายอลาสแตร์ จูโน ผู้จัดการทั่วไปชี้แจงเหตุการณ์เพื่อปรับความเข้าใจถึงนางสาวชุติมา โต้ะไม ว่าเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๔๘ นั้น บริษัทไม่ได้มีนโยบายเรื่องการตรวจค้นที่เกินกว่าเหตุ เพราะระเบียบข้อบังคับของบริษัทมีเพียงแค่สอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริง ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษตามระเบียบของบริษัทหัวหน้างานของท่านได้กระทำเกินกว่าข้อบังคับ บริษัทได้ลงโทษทางวินัยแล้วโดยการคัดเตือนเป็นหนังสือ

กรณีการตรวจค้น ครั้งที่ ๒ ในวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ ผู้ถูกร้องโดยนางสาวกฤษณา ได้ชี้แจงเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ สรุปได้ว่า วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ เวลาประมาณ ๑๕.๐๐ น. นางสาวพาโรล ซึ่งเป็นลูกค้าของโรงแรมพักห้องเลขที่ ๑๑๕ ได้แจ้งนายจรรยา จตุรบุลย์ ผู้จัดการฝ่ายบริการว่า เงินจำนวน ๖๐๐ ยูเอสดอลลาร์หายไป จึงต้องค้นตัวพนักงานทำความสะอาดห้องพักดังกล่าว ซึ่งมีนางนงเยาว์ สายกล้า นางสาวชุติมา โต้ะไม นางเจริญ พรหมดวง และนางสาวอุบล ศรีประสม และให้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจมาที่โรงแรมเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ นายจรรยา ได้ประสานงานติดต่อทั้งสี่คนดังกล่าวและโทรศัพท์แจ้งตำรวจมาที่โรงแรม ลูกค้าได้ขอค้นกระเป๋าพนักงานทุกคนที่บริเวณล็อบบี้ของโรงแรม พบกางเกงในที่ใช้แล้วของลูกค้าในกระเป๋าถือของนางนงเยาว์ฯ ทำให้ลูกค้าสงสัยตัว จึงขอค้นตัวโดยละเอียดเพราะสงสัยว่าจะเก็บซ่อนเงินไว้ที่ตัว เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจมาถึง ได้สอบถามว่าลูกค้าต้องการค้นตัวเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ของตัวเอง ลูกจ้างจะยินยอมหรือไม่ ไม่ตอบรับหรือปฏิเสธ ลูกค้าต้องการห้องสำหรับตรวจค้นนายจรรยา จึงเปิดห้องว่างให้ จากนั้นลูกจ้างทั้งสี่และลูกค้าผู้หญิงสองคนจึงเข้าไปในห้องปิดประตูทำการตรวจค้น โดยนายจรรยา และเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่นอกห้อง จึงไม่มีส่วนในการกระทำดังกล่าว ลูกค้าเป็นผู้กระทำเองทั้งหมด จากเหตุการณ์ดังกล่าว ผู้ถูกร้องและนายจรรยา ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการตรวจค้นตัว

ผู้ถูกร้องอ้างถึงรายงานทรัพย์สินสูญหายในห้องพัก ๑๑๕ ถึงผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล โดยนายจรรยา ระบุว่า วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๘ เวลาประมาณ ๑๕.๓๐ น. ได้แจ้งว่าเงินของลูกค้าในห้องพัก ๑๑๕ สูญหาย เมื่อค้นลูกค้าได้ออกจากห้องเวลาประมาณ ๑๓.๐๐ น. กลับเข้าห้องพักประมาณ ๑๕.๐๐ น. และพบว่าเงินหายไป ๖๐๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา จึงได้สอบถามแผนกแม่บ้านว่ามีลูกจ้างคนใดเข้าไปทำความสะอาดห้องพักหรือไม่ ได้รับแจ้งว่ามีไปทำความสะอาดเวลาประมาณ ๑๘.๓๐ น. คือ นางนงเยาว์ฯ นางสาวชุติมาฯ และนางสาวอุบลฯ ซึ่งออกเวลา ๑๕.๐๐ น. จึงประสานให้อยู่พบก่อน ลูกค้าต้องการให้ตรวจสอบทันทีเพราะลูกค้าเกรงว่าจะโยกย้ายเงิน ระหว่างนั้นแผนกแม่บ้านยังติดต่อไม่ได้จึงเกรงว่าจะกลับบ้านเสียก่อนจึงลงไปติดลูกค้าจึงตามไปด้วยระหว่างทางพบจึงแจ้งเรื่องให้ทราบและขอให้อยู่ก่อนเพื่อตรวจสอบ ทั้งหมดมารวมกันที่ตึก Y ชั้น ๓ พร้อมกับพนักงานรักษาความปลอดภัย ลูกค้าขอตรวจกระเป๋าถือ กระเป๋ากระสอบชายหาดของแต่ละคนและกระเป๋ากางเกงของแต่ละคน การตรวจค้นพบกางเกงชั้นในใช้แล้วในกระเป๋าชายหาดของนางนงเยาว์ฯ จึงถามว่า กางเกงในมาอยู่ในถุงนี้ได้อย่างไร นางนงเยาว์ฯ อธิบายว่า เจอในถังขยะขณะทำความสะอาดและจะนำไปเก็บไว้ที่แผนกของหาที่สำนักงานแผนกแม่บ้าน ลูกค้าบอกว่ายังไม่ได้อยู่ไม่ได้ถึงนายจรรยา ได้อธิบายว่าเป็นขั้นตอนของการทำงาน แต่ลูกค้าไม่เชื่อ ลูกค้าต้องการตรวจค้นตัว จึงแจ้งความประสงค์ให้ทราบ และตำรวจได้พูดคุยว่าถ้าเราบริสุทธิ์ใจก็ไม่น่าจะมีปัญหา จึงไปที่ห้อง ๑๔๐ และเข้าไปตรวจค้นร่างกายแต่ไม่พบสิ่งใด

๑/๒

ถูกคำต้องการคันตู้เก็บสัมภาระส่วนตัวอีก และไม่พบสิ่งใด ถูกคำประสงค์จะคุยกับเจ้าหน้าที่ของ โรงแรมก่อน จึงจะตัดสินใจว่าจะแจ้งความหรือไม่

ผู้ถูกร้องที่ ๒ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรคลอง

พ.ต.อ. ชลิต แก้วชะรัตน์ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรคลอง ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงต่อ คณะอนุกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๘ สรุปได้ว่า ขณะนี้พนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งไม่ฟ้อง ผู้ต้องหาคือ นายจรูญ จตุรบุลย์ และส่งสำนวนความเห็นสั่งไม่ฟ้องไปให้พนักงานอัยการจังหวัดพิจารณา พนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์ไว้ตามคดีอาญาที่ ๘๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ โดย นางนงเยาว์ สายหล้า กับพวก เป็นผู้กล่าวหา นายจรูญ จตุรบุลย์ เป็นผู้ต้องหา “กระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่า ๑๕ ปี โดยขู่เชิญด้วยประการใดๆ และข่มขืนใจผู้อื่นให้กระทำการหรือไม่กระทำการ และกักขังหน่วงเหนี่ยว บุคคลให้ปราศจากเสรีภาพในร่างกาย” เหตุเกิดที่ห้อง Y๓๐๔ โรงแรมเดอะเอวาซอน เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๕ เวลาประมาณ ๒๐.๐๐ น. พันตำรวจโทชนะ สุทธิมาศ เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีนี้ ข้อเท็จจริงจากการสอบสวนพบว่า นางนงเยาว์ สายหล้า กับพวก ยินยอมให้ถูกคำผู้หญิงตรวจค้นร่างกายภายใน ห้องมิดชิดเอง นายจรูญ จตุรบุลย์ ผู้ต้องหา มิได้บังคับข่มขืนใจแต่อย่างใดหรือกักขังหน่วงเหนี่ยว ถูกจ้างยินยอมเองเพื่อแสดงความบริสุทธิ์ ระหว่างตรวจค้นถูกคำผู้หญิงได้กระทำอนาจาร จับนม อวัยวะเพศอันเป็นความผิดที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากความคาดหมายของนายจรูญฯ ผู้ต้องหา ซึ่งอยู่นอกห้อง และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายจรูญฯ เป็นผู้กระทำหรือใช้หรือก่อให้เกิดถูกคำกระทำความผิดดังกล่าวหลังเกิดเหตุ ผู้กล่าวหาไม่ได้ประสงค์จะร้องทุกข์ และมอบคดีให้กับพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการกับถูกคำที่กระทำอนาจารแต่อย่างใด จึงมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๓๐๕ และมาตรา ๓๑๐ และอยู่ระหว่างการสั่งคดีของ พนักงานอัยการจังหวัดภูเก็ต

รัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

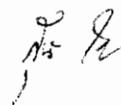
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ใช้ขณะนั้น

มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๓๑ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษประหารชีวิตตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับ คุมขัง ตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๔ สักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย

การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือตามที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้

การจับและการคุมขังบุคคล จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาลหรือมีเหตุอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

การค้นตัวบุคคลหรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในกรณีที่มีการกระทำซึ่งกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหาย พนักงานอัยการ หรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้เสียหาย มีสิทธิร้องต่อศาลเพื่อให้สั่งระงับหรือเพิกถอนการกระทำเช่นนั้น รวมทั้งจะกำหนดวิธีการตามสมควรหรือการเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นด้วยก็ได้

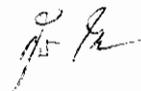
ความเห็นคณะกรรมการสิทธิแรงงาน

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากทุกฝ่าย คณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นตามประเด็นการตรวจสอบ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ ผู้ถูกร้องตรวจค้นร่างกายของลูกจ้างหญิง เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือไม่

จากการตรวจสอบ ปรากฏข้อเท็จจริงที่ผู้ร้องและผู้ถูกร้องที่ ๑ ยอมรับร่วมกันว่า มีการตรวจค้นร่างกายของลูกจ้างหญิงที่มีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลจริง ดังที่ผู้ถูกร้องได้ลงโทษนางนงเยาว์ ทิพย์ภักดี หัวหน้างาน โดยเดือนเป็นหนังสือ เพียงแต่ผู้ถูกร้องอ้างว่า เป็นเรื่องการกระทำส่วนตัวของนางนงเยาว์ฯ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา โดยกระทำเกินกว่าที่ข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานกำหนดไว้ของบริษัทฯ

คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่า ผู้ถูกร้องต้องรับผิดชอบต่อกรณีที่เกิดขึ้นตามคำร้องนี้ด้วย เนื่องจากการตรวจค้นร่างกายนางสาวชุตินาฯ ในครั้งที่ ๑ ทางผู้ถูกร้องได้ลงโทษตักเตือนเดือนนางนงเยาว์ฯ เป็นหนังสือแล้ว และผู้ถูกร้องได้ตกลงยอมรับว่าจะไม่ให้เกิดกรณีตามคำร้องนี้อีก โดยคณะอนุกรรมการฯ ขอให้ประชุมชี้แจงลูกจ้างระดับหัวหน้างาน และถือเป็นบทเรียนร่วมกัน แต่แล้วก็ยังเกิดเหตุการณ์ครั้งที่สองที่มีการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของพนักงานหญิงซ้ำอีกและรุนแรงกว่าเดิม รวมทั้งได้นำเจ้าหน้าที่ตำรวจมาร่วมอยู่ด้วย เสมือนเป็นการข่มขู่ลูกจ้างไม่ให้กล้าขัดขืนแม้จะไม่เต็มใจก็ตาม

คณะอนุกรรมการฯ จึงเห็นว่าผู้ถูกร้องตรวจค้นร่างกายของพนักงานหญิงทั้งสองครั้งดังกล่าว เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล โดยในครั้งแรกละเมิดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตาม มาตรา ๔ และมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง และวรรค ๓ ที่ใช้บังคับขณะนั้น และเหตุการณ์ครั้งที่สอง ละเมิด รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๔ และมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง และวรรค ๔

ประเด็นที่ ๒ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรตำบลคลอง ปฏิบัติหน้าที่ในกรณีมีการตรวจ ค้นร่างกายพนักงานหญิง มีความบกพร่องต่อหน้าที่หรือไม่

คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่า แม้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่ได้เป็นผู้ค้นตัวลูกจ้างหญิง แต่การที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจร่วมรับรู้เหตุการณ์ตามคำร้องตั้งแต่ต้น และบอกว่า ให้ลูกจ้างหญิงยอมถูกค้นตัวไปเพื่อความ บริสุทธิ์ใจ แทนที่จะทักท้วงหรืออธิบายให้ผู้ถูกร้องและลูกจ้างทราบว่าการดำเนินการอย่างไรที่เหมาะสม และ ไม่อธิบายให้ลูกจ้างหญิงทราบถึงสิทธิส่วนบุคคลที่สามารถปฏิเสธการค้นตัวเช่นนี้ได้ ประกอบกับ เมื่อมีเจ้าหน้าที่ตำรวจมาร่วมในเหตุการณ์ตรวจค้นร่างกายด้วย ทำให้มีผลต่อลูกจ้างที่อาจตกอยู่ในภาวะต้องยอม ให้ค้นตัว จึงถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติต่อหน้าที่ที่บกพร่องจนนำไปสู่การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล และละเมิด ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ดังกล่าว

มติคณะอนุกรรมการสิทธิแรงงาน

คณะอนุกรรมการสิทธิแรงงานมีมติในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๒ ว่า การค้นตัวลูกจ้างหญิงในกรณีดังกล่าว เป็นการกระทำที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และ เสรีภาพ ในชีวิตร่างกาย รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรคลอง มีความบกพร่อง เห็นควรให้ กำหนดมาตรการในการแก้ไขและมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ต่อหน่วยงานภาครัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบ และ รัฐบาล

มาตรการแก้ไขปัญหา

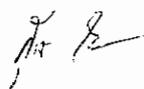
คณะอนุกรรมการสิทธิแรงงาน มีข้อเสนอมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังนี้

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานดำเนินการให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ กำหนดแนวทางปฏิบัติ เพื่อป้องกัน ไม่ให้เกิดการละเมิดสิทธิดังกล่าวขึ้นอีก และมีการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสมกับกรณีที่เกิดขึ้น กระทำผิดซ้ำ รวมทั้งเยียวยาความเสียหายต่อผู้ร้อง ทั้งนี้ ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่ได้รับรายงานฉบับนี้

สำนักงานตำรวจแห่งชาติแจ้งเวียนรายงานฉบับนี้ต่อหน่วยงานในสังกัดเพื่อเป็นกรณีศึกษา สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันมิให้เกิดการละเมิดเช่นตามคำร้องนี้อีก เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ถือ เป็นกรณีศึกษาเพื่อป้องกันมิให้เกิดกรณีเช่นนี้อีก ทั้งนี้ภายใน ๖๐ วัน นับแต่ได้รับรายงานฉบับนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

คณะอนุกรรมการสิทธิแรงงาน มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อรัฐบาล ดังนี้

๒. ดำเนินการให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาดำเนินงานนโยบายการท่องเที่ยวและกีฬาให้ค้ำประกันมาตรฐานสิทธิมนุษยชนและกฎหมายแรงงาน และให้การคุ้มครองทางสังคมแก่คนทำงานในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เพียงพอและเป็นธรรม

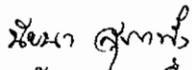
๓. ให้กระทรวงแรงงานตรวจสอบสถานบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อให้ผู้ประกอบการเคารพสิทธิแรงงาน และสิทธิส่วนบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการคุ้มครองแรงงานและการแรงงานสัมพันธ์
มติของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๒ มีมติเห็นชอบกับความเห็นและมติของคณะอนุกรรมการสิทธิแรงงาน

(นายเสนห์ จามริก)

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นางสาวนัยนา สุภาพงษ์)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายสุทิน นพเกตุ)

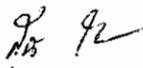
กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายสุรสิทธิ์ โกศลนาวิน)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นางสุนี ไชยรส)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(คุณหญิงอัมพร มีสุข)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นางสาวออร วงษ์สังข์)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒